

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 5. Timor Dei non sinit peccare, custodit legem &c. Ex Veteri. Ex Novo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

§. III.

Timor Dei.

Illius laudes, præstantia, &c.

Beatuſ vir, qui timet Dominum. Pf. 1. 1. Beatus vir, non qui multa novit, ſed qui Dominum timet. Tuiſſima res eſt, nil timere, præter Deum. S. Laur. Juſt. lib. de ligno vitæ c. 1.

Beatus vir, qui timet Dominum. Pf. 111. 1. Hæc vera beatitas; quemadmodum alia omnia ſunt vanitas, umbra, & tantummodo nomina; ſive dicas divitias, ſive potentiam, ſive corporis pulchritudinem, ſive vim pecuniæ. Sunt enim ſimilia foliis cadentibus, & umbris prætereuntibus. S. Chryſoſt. hic.

Quam magnus, qui invenit ſapientiam, & ſcientiam! ſed non eſt ſuper timentem Dominum. Eccl. 25. 13. Novem ſpeciebus virtutum ſuperadditur timor Dei: quoniam ſicut novenarius numerus imperfectus eſt, quouſque denariò ſuppletur: ita omnis operatio virtutum mediocriſ eſt, ſine timoris Dei perfectiõne. Rabanus. Inter volucres cœli maxima eſt aquila; & inter beſtias terræ leo: inter filios verò hominum, qui timet Dominum. S. Ephrem, in illud attende tibi ipſi c. 7.

Timor Domini, fons vitæ, aqua, inquam, timor Domini eſt, eſt minus ſapida; ſed optimè refrigerans animam noxiis deſideriis aſtutiantem. - Sed divinã virtute aqua mutatur in vinum; quando perfecta *charitas foris mittit timorem*. S. Bernardus l. 1. D. 1, poſt Ocl. Epiph.

Aqua timor eſt; quoniam ab æſtu refrigerat deſideriorum carnalium. Idem, l. 54. in Cant.

§. IV.

Timor Dei letuſ, amabilis.

Ser vite Domino in timore. Pf. 2. 11. Brevis, & plena, communitio; quã Domino Deo amabili timore ſervitur: nam ſicut remiſſa ſecuritas culpas admittit; ita timor deſiderabilis delicta ſemper excludit. Et nè ſervitium Dei duriffimum, aut triſtiſſimum, fortè judicaretur, ſubjunct: *Et exultate ei cum tremore*: qui timor Domini non ad miſeriam, ſed ad gaudium, ducit; quippe qui beatos efficit, & ſanctos operatur. Caſſiodorus hic.

Venite filij, audite me; timorem Domini docebo vos. Pf. 33. 12. Non eſt timor ille, qui formidetur, ſed qui diligatur. Timor humanus amaritudinem habet; iſte dulcedinem: ille ad ſervitium cogit; iſte ad libertatem trahit: ille clauſtra metuit; hic cœlorum regna patefacit. Idem hic.

Letetur cor meum, ut timeat nomen tuum. Pfal. 85. 11. Qui in Deum hanc reverentiam habet, legitimam vitam complectitur: mater verò lætitiæ talis vita eſt. B. Theodoretus hic. Quid ſit timor Domini, mirabili ordine declaratur. Nam in timore iſto mundano præcedit priùs cauſa periculi, aut alicujus angutiæ: in timore autem Domini præmittitur lætitiæ cordis; ut aliquis ad ejuſ timoris dulcedinem venire mereatur. Caſſiodorus hic.

Letabor ego ſuper eloquia tua, ſicut qui invenit ſpolia multa. Pfal. 118. 162.

Unde tanta lætitiã? cauſam præmiſit v. 161. *à verbis tuis formidavit cor meum.* S. Ambr. hîc: bona trepidatio, ſi exultationem generat: qui enim trepidat à verbis Dei, poſtea exultat à verbis Dei. Pinna Ethol. 15.

Timor Domini delectabit cor, & dabit lætitiã. Eccl. 1. 12.

§. V.

Timor Dei non ſinit peccare, cuſtodit legem &c.

Ex Veteri.

Morte morieris. Gen. 2. 17. Itanè? tam citò Deus optimuſ incurrit timorem, qui ſe Adamo patrem exhibuerat largitate rerum omnium? Sed legem dederat, nè comedas; & ſerpens jam ſerpebat ad perniciem hominiſ. Metu igitur magiſtrò egebat homo; ut ſuum Domino præſtaret obſequium. Velloſo in Judith 1. Paræn. 17.

Quomodo poſſum hoc malum facere, & peccare in Deum meum. Gen. 39. 9. Impotens quodammodo ſibi videbatur: nec enim dicebat, nolo; ſed non poſſum: fieri enim non poſſe videtur; ut, qui Deum timet, in eum peccet. Octavianuſ in Eccl. 1. 27.

Fac nobis Deoſ, qui noſ præcedant. Ex. 32. 1. Quoties ab eo ceſſavit pædagogus virga, ſtultuſ puer ad eadem, vel ſimilia, convertit idololatricæ flagitiã. Rupertuſ l. 4. in Ex. c. 24.

Peſt hæc percuffit cor ſuum. 1. Reg. 24. 6. Cùm David jure poſſet occidere Saulem, idque ſine peccatò; abſtinuit tamen, ſolùmque ut oſtenderet, potuiſſe ſe, nec tamen voluiſſe illum occidere, abſcidit oram veſtimenti ejuſ. Quod factum quiſ unquam improbãſſet. Sed ipe, quia timebat Dominum, inquirens, quæ ei erant placita, timuit offendiſſe. Octavianuſ in Eccl. 2. 19.

Conſtitue legiſlatorem ſuper eoſ. Pf. 9. 21. Hebr. *pone timorem*. Nam vox Hebræa *Morrah*, timorem ſonat, & *legiſlatorem*: timor enim legiſ cuſtoſ. Non facilè arceretur cupiditas, quæ metu caret, ait Clem. Alex. or. 1. Velloſo in Judith. 1. Paræn. 17.

Conſige timore tuo carnes meoſ. Pfal. 118. 120. Sicut enim, qui clavoſ corpori infixos habet, doloribuſ preſſuſ, non facilè quidquã agere poteſt: ſic Dei timore confixuſ, non oculo uti præter decorem, non manuſ ad nefariuſ movere actioneſ; non deniq; parvum aliquid, aut magnum, contra officium agere poterit. S. Baſiliuſ Cæſ. ſerm. in principium Proverbiorum. Optima timor iſte ſagitta; qui conſigit, & interficit carniſ deſideria; ut ſpirituſ ſaluſ ſit, S. Bernard. l. 29. in Cant.

Qui Deum timet, nihil negligit. Eccl. 7. 19. Deum timere, eſt, nulla, quæ faciendã ſunt, bona prætereire. S. Greg. moral. l. 1. c. 2.

Timor Domini expellit peccatum. Eccl. 1. 27.

Ex Veteri.

Mulier timens, & tremens - venit, & prociat ante eum. Marci 5. 33. Timore plena mulier, non fugit conſpectum JEſu; imò ad illum vadit. Quis hoc crederet de timore? nonne timor ipſiſſima fuga

fuga est ab eo, qui timetur? Et timor erat, & humilitas erat: nam timor humilis non fugit DEI conspectum; sed in illum inclinatur. Audi e contra superbi Adæ vocem Gen. 3. 10. *Vocem tuam audivi in paradiso, & timui; eò quòd nudus essem, & abscondi me.* Quia times Adam, fugis conspectum DEI? Imò potius, qui times, Deum conveni, fugientem detine; cum Davide clama: *ne declines in ira à servo tuo*: id est; licet iratus sis, tamen ad sis: quia enim te iratum timeo, requiro. Baeza t. 2. l. 10. c. 7. §. 7.

Quòd erat ipse venturus. Luc. 10. 1. Scientes enim Discipuli, quòd subsequeretur Magister, cogebantur, omni curâ iuncta exequi. Cajetanus.

Ligavit vulnera ejus. Luc. 10. 33. Per duas partes ligaminis vulnera constrinxit, dum per duos timores peccata compescuit. Servilis enim timor poenalis à peccatis prohibet; filialis autem timor sanctus ad opera bona monet. S. Honorius D. 13. Pent.

Neque tu times Deum. Luc. 23. 40. Sterilem socium, & jam igni applicandum; ut reviviscere, & fructificare, faciat bonus latera; dolens, quòd juxta misericordiae fontem pereat, timorem suggestit. Baeza t. 1. l. 1. c. 9. §. 8.

§. VI.

Timor Dei dat robur fortitudini junctus.

Ubi est timor tuus, fortitudo tua? Job. 4. 6. Sicut in via Sæculi audacia fortitudinem; ita in via DEI audacia debilitatem, parit: & sicut in via sæculi timor debilitatem, ita in via DEI timor fortitudinem gignit. S. Gregor. mor. l. 5. c. 13.

Deum time - erit irrigatio ossium tuorum. Prov. 3. 7. 8. Irrigatio, id est, medulla, juxta illud Jobi 21. 24. *medullis ossa illius irrigantur.* Lyran. medulla ossium, est robur, & constantia, in adversis. S. Gregor. Naz. or. 20. S. Basilium comparat Achilli; quem fingunt Poeta educatum à Chirone Centauro; ab eoque enutritum medullis leonum, & cervorum. Longè enim melius, sanctiusque, educatus fuit S. Basilium à timore Dei, quasi pedagogo; ab eoque, & sanctam audaciam leonum, & pium pavorem cervorum, hausit, & suxit. Cornelius hic.

Leo fortissimus bestiarum, ad nullius pavebit occursum. Prov. 30. 30. Timet tamen ignes, rotas, teste Plinio. Ità tu non time homines, sed aeternas Dei poenas. Pinna Ethol. 19.

Qui timet Dominum, nihil trepidabit, & non pavebit. Eccl. 34. 16.

Replevit eum spiritus timoris Domini. Isa. 11. 3. Non enim quoscunq; repleverit, capaces alterius rei esse plenitudo timoris finit. S. Paschaf. l. 3. in Matth. Si anima repleta est spiritu timoris Domini, non potest alium timorem de terrenis in se recipere. Sylveira in Act. 2. Reliqua Spiritus dona super hominem requiescunt: at timor Dei ita hominis cor replet; ut nullum omnino locum humano timori relinquat. Pinna. Eth. 19.

Polyanth. Sacra. Tom. II.

Dominus de Sion rugiet - & fortitudo filiorum Israel. Joel. 3. 16. Quomodo rugiens Dominus, fortitudo dicitur populi sui? Tremet, coram, & terra; & homo, pulvis, & cinis, Deo tonante roboratur? Nimirum nunquam fortitudo validior, quàm ubi altissimus rugit. Oliva l. 11. Strom. §. Dominus de Sion.

§. VII.

Timor Dei omnem alium timorem pellit. Ex Veteri.

Nolite timere. 1. Reg. 12. 20. *Timeo Dominum.* v. 24. Samuel Israelitis timorem humanum abstulit, & intulit divinum. S. Laur. Just. de ligno vitæ de timore c. 2. timor hominum peccandi differt facultatem & operationem; non autem aufert: sed retinet voluntatem, donec habeat opportunitatem.

Occidisti, & possedisti. 3. Reg. 21. 19. à facie Jezabelis fugit trepidus Elias, & mori optat. Tum quod mirere, redex ex Oreb, Achabo, infesto vultu occurrit, tonatque: *occidisti.* Itane fulgurat contra regem, dudum à regina profugus? nonne occidit, ut ait, Rex innocentem? ergo & vatem jugulabit. Unde nunc tantum ei animi robur? Vidit in Oreb divini furoris profuentes. 3. Reg. 19. 11. *post spiritum commotio, & post commotionem ignis &c.* Grandioris spectaculo stragis regum lanienam timere dediderat. Oliva fer. 3. Pasch.

Illic trepidaverunt timore, ubi non erat timor. Pf. 13. 5. si timor Dei adesset, timorem hominum abjicerent. S. Basilium in Scholiis hic: illic trepidaverunt timore; instar leonum audentes fuerunt; & more leporum timuerunt: cum enim Deum non timerent, hominem timuerunt. Pinna, Eth. 19.

AAA. Domine Deus! nescio loqui. Jer. 1. 6. Horruerat suspitione tantum Jeremias, nè in vatem designaretur à Deo; prævertitq; inaugurationem ejulatibus. Mox non loqui tantum; sed evellere jubetur, & dissipare: nec tamen, aut onus detrectat, aut pavet. v. 19. *bellabunt adversum te, & non prævalebunt.* Non prævalebunt? in puerum elinguem, trepidantem? Fuere hæc olim: jam vir est; & nihil metuit. Cur? Levârat in cælum oculos; videratq; hine virgam, inde ollam. v. 11. 13. Qui Dei iram contempletur, ridet hominum fulgetra. Oliva fer. 3. Pasch.

Tollite me, & mittite in mare. Jon. 1. 12. Ipse contra se profert sententiam: cur non timet periculum mortis? dixit causam: *Dominum Deum cæli ego timeo!* v. 9. Zeno Veron. s. de timore: Jonas, timens Dominum, spontaneum non timeret adire naufragium. Sylv. in Act. 4. 19.

Ex Novo, Patribus, & aliis.

Nolite timere eos &c. Matth. 10. 28. Cui Christus D. tam exactè excludit à suis Discipulis timorem tyrannorum? Author Imperf. hom. 25. in Matth. nè fortè, propter timorem mortis, non liberè dicatis, quod audistis; nec fiducialiter prædicetis in omnibus, quod in aure audistis. Non solum enim est proditor veritatis, qui mendacium loquitur; sed etiam ille, qui non liberè pronuntiat veritatem, quam liberè pronuntiare oportet. S. Bernardus l. 13. in Pf. 90.

H h h h h a

replet